

Vergi gelirlerinden sorumlu olan Gelir İdaresi'nin doğal müttefiki olan serbest muhasebecileri ilgilendiren "3568 Sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Müşavirlik Kanunu"nda değişiklik söz konusudur. Mesleğimizin yasal altyapısını oluşturan yasanın günümüz koşullarının gerisine düştüğü açıktır. Ancak "Serbest muhasebeciye, mali müşavirlik yolunu açması" bakımından meslek camiasında heyecan uyandıran değişiklik tasarısı, aceleye getirilmesinin de etkisiyle ciddi hatalar ve eksiklikler içermektedir.

1 - Bakanlar Kurulu'nda imzaya açılan değişiklik öngören tasarısı, 78 Oda ve üst örgütleri TÜRMOB'un katkısı alınmadan hazırlanmıştır. Tasarısı, mesleği sürdürenlerin katkısına başvurulmadan hazırlanmasının da etkisiyle, kayıt dışıyla daha güçlü mücadeleyi destekleyecek altyapıyı sağlayacak ruhtan yoksun kalmıştır. Hukuken değerlendirildiğinde de Anayasa'ya aykırı hükümler içermektedir.

2 - Tasarısı; mükellef ile Gelir İdaresi arasında köprü işlevi gören meslek mensubunun beklentilerini karşılamaktan uzaktır. Haksız rekabet, tahsilat, mesleğe dışardan girişlerin engellenmesi gibi sorunlara çözüm getirmek bir yana, hızlı karar alma ve verimli çalışma açısından çağın gereklerini dikkate almayan düzenlemeler içermektedir. Tasarısı, yürürlükteki yasaya göre bile kıyaslandığında, işleyişi ağırlaştırmakta, adeta hantal yapıyı besleyecek hükümler içermektedir.

Örneğin; Birlik ile Oda yöneticilerinin uluslararası toplantılara katılımını Bakanlık iznine tabi tutarken yükselmesi tamamen mesleki kriterlere bağlı olması gereken meslek mensubunun kaderini siyasi erkin kontrolüne bırakmaktadır.

3 – Söz konusu düzenlemeler, bugün artık Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde demokratik katılım ve yönetim açısından, özerkliği daha da önem kazanan meslek kuruluşlarına, siyasi erkin müdahalesine neden olacaktır.

Hangi meslek grubunda olursa olsun, üyeler, yönetimleri seçerken yayınlar ile eğitim faaliyetleri başta olmak üzere kuruluşların mesleğe katkısını dikkate alırlar. Meslek mensubunun değerlendirmesi, her zaman dışarıdan bakan güç odaklarının değerlendirmesinden daha sağlıklı olmuştur. Gerek siyasi parti gerek sendika ya da meslek kuruluşu olsun, sivil toplum örgütlerine müdahalenin faturasını Türkiye yakın tarihinde de ödemiştir.

- 4 - Söz konusu tasarıyla muhasebe camiasına, hiçbir meslek odasından bulunmayan “nispi temsil sistemi” getirilmesi hedeflenmektedir. Bu düzenleme, en basit anlatımla meslek mensubunun, örneğin, 7.000 oy vereceği bir aday yerine 2.000 oy alacak bir adayın yönetici olması sonucunu doğuracaktır. Bu yönleriyle tasarının demokratik işleyişi, adil katılım ilkesini gözetmediği düşünülemez.

Birlik Genel Kurulu’na katılacak delegelerin seçilmelerindeki kıstas değiştirilmektedir. Getirilen düzenleme, adil bir katılım ilkesine dayalı, serbest, eşit ve genel oy esasına aykırılık oluşturmaktadır.

- 5 - Özerk meslek kuruluşları demokrasinin temel taşıdır; seçimlerde demokratik açılıma katkı sağlayacak düzenlemelere biz de varız.

Yeni mağdurlar yaratmayacak, kayıt dışıyla mücadelenin alt yapısını sağlayacak ve birkaç yıl sonra yeniden değiştirilme ihtiyacı doğurmayacak düzenlemelerin getirilebilmesi için tasarının yeniden ele alınmasını, hazırlık sürecinde katkılarımızın alınmasını talep ediyoruz.

Vergi gelirinin kaynağı olan mükellefle köprü olan meslek mensuplarının beklentilerine yanıt verecek düzenlemeler için önerilerimize kulak verileceğini umuyoruz. Bu çerçevede TÜRMOB ve bağlı 78 Odayla muhasebe camiası fiili sorunlara da çözüm getirecek tasarı önerisi hazırlamıştır.

3568 Sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Müşavirlik Kanunu değişikliği hakkındaki eleştiri ve önerilerimiz dosyada bilginize sunulmuştur.

3568 Sayılı

Meslek Yasası Üzerine

TÜRMOB'un Deęerlendirme

ve Önerileri

TÜRMOB NEDEN ÖNEMLİ?

- Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB), Türkiye genelindeki 78 Odanın çatı örgütüdür.
- 70 Serbest Muhasebeci Mali Müşavir, 8 Yeminli Mali Müşavir Odası'na kayıtlı 75 bin üyesi ve eğitimleri devam eden 15 bin stajyeri vardır.

- Odalara; Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirler üye olabilmektedir. TÜRMOB 75 bin üyesi ile devletle mükellef arasında köprüdür.
- 3568 Sayılı Meslek Yasasındaki değişiklikler doğrudan 75 bini aşkın meslek mensubunu ilgilendirmektedir.

- Kayıtdışı ekonomiyle mücadelenin sorumluluğu, yalnızca Maliye'nin değil, meslek mensuplarımızın da omuzlarındadır.
- TÜRMOB lkemizde çağdaş bir vergi sisteminin oluşturulmasında, kayıtdışı ekonominin azaltılmasında sorumlu olduğunun bilincindedir. Bu sorumluluk 75 bini aşkın üyelerimizin omuzlarındadır.

**3568 SAYILI MESLEK YASASI
DEĐIŐIKLİK TASARISI
TÜRMOB'UN ÖNERİLERİ İLE
ZENGİNLEŐTİRİLMELİDİR**

- Türkiye Avrupa Birliği yolunda ilerlerken, TÜRMOB'a da yeni bir elbise dikilmesi gerektiđinin bilincindeyiz.
- Bu yasanın hazırlık aşamasında yeterince katkımız alınmamıŐtır.
- Acele alınan ölçüyle yapılan elbisenin meslek mensuplarına dar geleceğine ve mesleğimizi layık olduğu seviyeye taşımayacağına inanıyoruz.

- Çalışma hayatımızı, ülkemizin ekonomisini ve 75 bin üyemizi direkt ilgilendiren bu konuya ilişkin olarak uzun bir çalışma ve tam bir mutabakat çerçevesinde yeni bir yasa taslağı hazırladık.
- **TASLAKTAKİ KATKILARIDA DİKKATE ALARAK 3568 SAYILI YASA TASARISININ ZENGİNLEŐTİRİLMESİNİ TALEP EDİYORUZ.**

TÜRMOB'UN ÖNERİSİ

1. ÖNERİ: Tasarı, geri çekilmeli.

2. ÖNERİ: Tasarı, TÜRMOB'un katkılarıyla yeniden zenginleştirilmeli

**SEÇİMLER ÖNCESİ
KAOS
YARATILMAMALI**

KAOS YARATAÇAK MADDELER

MADDE 5

Yeminli mali müşavirlik sınavı Maliye Bakanlığı'nın gözetiminde Birlik tarafından yazılı olarak yapılır. Sınav komisyonu biri başkan olmak üzere 7 üyeden oluşur. Sınav komisyonu başkan ve üyeleri; ikisi Maliye Bakanlığı vergi denetim elemanları arasından, ikisi Yükseköğretim Kurulunca önerilecek dört aday arasından, üçü ise Birlikçe önerilecek altı aday arasından Maliye Bakanı tarafından seçilir.

- Her kurum gibi TÜRMOB'da uygulamaları yönünden tabiki denetime tabi olacaktır. Söz konusu denetim yürürlükte olan düzenlemelerde mevcuttur.
- Tüm uluslararası düzenlemelerde ve TÜRMOB'un üyesi olduğu IFAC Standartları'nda da olduğu gibi komisyonların özerk olma gerekliliği unutulmamalıdır.
- Maliye Bakanlığı'nın sınav komisyonu üyelerini belirlemesini, uzun vadede sakıncalı bulmaktayız.
- Mesleki sınavın ve komisyon üyelerinin de politik etkilerden uzak olarak belirlenmesi gerekiyor.
- Siyasi erkin müdahalesi, "objektifliği" etkileyebilecektir.
- Bu madde, Anayasanın 135. maddesi ile de bağdaşmıyor. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının görev alanları objektif kriterler gözetilerek düzenlenmelidir.

**MADDE 7
BİRLİK
GENEL
KURULU**

Birlik Genel Kurulu Odaların üyeleri arasından seçecekleri temsilcilerden meydana gelir. Her oda, üye sayısına bağlı olmaksızın seçeceği beş temsilciye ilave olarak, üyelerin yüzde biri oranında temsilci ve aynı sayıda yedek temsilci seçer. Temsilciler, her odanın olağan genel kurul toplantısında iki yıl için seçilir. Yeniden seçilmek mümkündür.

- Tasarının 7. maddesiyle, Birlik Genel Kurulu'na katılacak delegelerin seçilmelerindeki kıstas bakımından mevcut yasada öngörülen "üyelerin 'yirmibeşte biri oranı" yerine demokratik katılım ilkesine ters düşen bir yeni yapı kurulmaktadır.
- Aksi takdirde, demokratik seçimin en önemli niteliği olan, adil bir katılım ilkesine dayalı serbest, eşit ve genel-oy esasına da açık bir aykırılık oluşturmaktadır.
- Mevcut 75 bini aşkın üye yapımızı ve demokratik katılımcı ilkesini kucaklayacak, her odaya 3 temsilciye ilave olarak 50 üyeye bir temsilci seçilmesi uygun olacaktır.

**MADDE 6 ve 8
SEÇİLME
YETERLİLİĞİ**

Yönetim Kurulu Üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışanlar arasından seçilir. Üye sayısı yüzden az olan odalarda beş yıllık süre şartı aranmaz. Odalarda üst üste iki dönem Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler.

- SMMM Odaları ve Birlik yönetimine seçilecek olanların, en az 5 yıl, kesintisiz ve fiilen çalışmaları gerekiyor.
- Mevcut Yasada ise, odalara kayıtlı, en az 5 yıl kıdemli üye olmaları öngörülüyor. Birlik yönetimine seçilebilmek için, birlik delegesi olmak; birlik delegesi olmak için odalara kayıtlı olmak yeterliydi.
- Tasarıda, seçme ve seçilme hakkı açısından bir ayrımcılık söz konusudur.
- Düzenleme seçilme hakkını kullanan bağımlı meslek mensupları bakımından “yasaklayıcı” bir sonuç doğurmaktadır. Bu durum, “hukuki” olmadığı gibi “demokratik” de değildir.
- Böyle bir düzenlemede “kamu yararı” olmadığı gibi “meslek hukuku” bakımından da bir fayda söz konusu değildir.

**MADDE 9
BİRLİK
VE ODA
SEÇİMLERİ**

Seçimlerde, üyeler bağımsız aday olabilecekleri gibi, aralarında oluşturacakları grupların listelerinden de aday olabilirler... Seçime katılan grupların ve bağımsız adayların adları alt alta ve aldıkları geçerli oy hizalarına yazılır. Grupların oy sayıları, önce bire, sonra ikiye sonra üçe.... şeklinde devam edilmek suretiyle, o kurulun çıkaracağı üye ve Birlik genel kurul temsilcisi sayısına ulaşıncaya kadar bölünür. Elde edilen paylar ile bağımsız adayların aldıkları oylar ayırım yapılmaksızın en büyükten en küçüğe doğru sıralanır. Kurul üyeliği ve Birlik genel kurul temsilciliği, gruplara ve bağımsız adaya rakamların büyüklük sırasına göre tahsis olunur. Son kalan üye veya delegelik için oyların eşit olması halinde bunlar arasında ad çekilmek suretiyle tahsis yapılır.

- Oylama ve seçim esaslarında “kökten” bir değişiklik yapılıyor.
- Liste halinde seçime giren adaylara verilen oylar ile “bağımsız” adaylar arasında “seçilme hakkı bağlamında eşit oy” ilkesine açıkça aykırı bir oylama değerlendirmesi öngörülmektedir.
- Bu durum ise, “seçme ve seçilme hakları bakımından eşit oy” ilkesine açıkça aykırıdır.
- Söz konusu maddenin devamında, bir Oda yöneticisinin aynı zamanda Birlik’te de yönetici olarak görev yapması engelleniyor.
- TOBB, TESK ve bazı meslek kuruluşları ile sendikalara ilişkin yasalarda bu yolda bir kısıtlama mevcut değil. Tasarıda yer almasının nedeni anlaşılamamıştır.

GEÇİCİ
MADDE 10
YÖNETİM
SEÇİMİ

Bu kanunun 22 ve 35 inci maddelerindeki, üst üste iki dönem Yönetim Kurulu Üyeliği yapmış olanların aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemeyeceklerine ilişkin hükümler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi müteakip yapılacak ilk seçimlerden sonra uygulanır.

- Bu madde seçimlere hazırlanan meslek mensupları açısından kaos yaratacaktır.
- Düzenleme, Anayasa'da da güvenceye alınmış olan "seçme ve seçilme hakkı"nın gözardı edilmesi anlamına gelir. Tasarı, bu yönüyle, meslek mensubunun, dolayısıyla seçmenin iradesine müdahale girişimi olarak değerlendirilmektedir.

**GEÇİCİ
MADDE 11
SM'DEN
SMMM'YE
GEÇİŞ**

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Serbest Muhasebeci unvanını almış olanlar, bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren 2 yıl içerisinde açılacak Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik sınavlarına; Serbest Muhasebecilik stajına devam edenlerden başarılı olanlar ise bu tarihten itibaren 2 yıl içinde açılacak Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik sınavlarına girmeye hak kazanırlar. Bu sınavlarda başarılı olanlar Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik unvanına sahip olurlar. Söz konusu sınavlarda başarılı olamayanlar ise sadece Serbest Muhasebeci unvanıyla çalışabilirler. “Serbest Muhasebeci Mali Müşavir” unvanını kullanamazlar...

- Serbest Muhasebecilikten, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirliğe geçecek üyelerin müfredatı ve süresi TÜRMOB/TESMER tarafından belirlenecek eğitim sonrası sınavla geçişleri yapılmalıdır.

YASAYI ZENGİNLEŞTİRECEK ÖNERİLER

HAKSIZ REKABET VE YETKİ KARMAŞASI ÖNLENMELİ

- Meslek mensupları görevlerini yerine getirirken ciddi sıkıntılarla karşılaşmaktadır. Haksız rekabet, unvanlar, mesleğe dışarıdan girişler, yetki karmaşası, tahsilat gibi öncelikli sorunların ortadan kaldırılması mesleğin, dolayısıyla ekonominin sağlıklı işleyişi için de zorunludur.

MESLEĞİN KONUSU GENİŞLETİLMELİ

- Tasarıda, ‘mesleğin konusu’ başlıklı 2’inci maddeye “bağımsız dış denetim”, “iç denetim”, “değerleme” ve “derecelendirme” kavramları ilave edilmeli. Yürürlükteki Yasada “benzeri işler” kapsamındaki görevlere tanım getirilerek, etkili ve verimli çalışmanın yolu açılabilir. Bunun sağlanmasıyla, meslek mensubu, Gelir İdaresi Başkanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu başta olmak üzere, tüm resmi kurum ve kuruluşlar nezdinde verimli çalışabilecektir.

YASAYI ZENGİNLEŞTİRECEK ÖNERİLER

ODALAR VE BİRLİK, DAVALARA MÜDAHİL OLABİLMELİ

Mali Müşavir, Yeminli Mali Müşavir gibi unvaların haksız kullanılması durumunda Odaların yanı sıra Birlik'in de, bu durumu Cumhuriyet Savcısı'na bildirmesi zorunluluğu tasarıya eklenmeli. Açılacak davalara Odalar ve Birlik'in de müdahil olabilmesi olanağı tanınmalı.

YMM'LERİN SORUMLULUKLARI YENİDEN DÜZENLENMELİ

Yeminli Mali Müşavirlerin tasdikten doğan sorumlulukları yeniden düzenlenmeli.

SÖZÜN ÖZÜ

- TÜRMOB'un, yasama organından beklentisi, kronikleşmiş meslek sorunlarına çözümü mesleğin sahipleriyle birlikte üretmeleridir.
- Meslek mensuplarımız, devletle mükellef arasında köprüdür. Bu köprünün zayıflatılması, kayıtdışı güç, vergi gelirine darbe demektir.
- Mesleğimizle ilgili vergi gelirlerini doğrudan etkileyecek olası sorunlar, ekonomide büyümenin sürdürülebilir olmasının daha da önemli olduğu bir dönemde, telafisi mümkün olmayan sonuçlar yaratabilir.
- Tasarı, meslek mensupları arasındaki haksız rekabet, mesleğe girişle ilgili sorunlar, yetki karmaşası, unvanlarla ilgili karmaşa gibi sorunlara çözüm getirmiyor.
- Mesleğimizin yüksek standartlara kavuşturulmasını sağlayacak düzenlemelere ve bu konuda azami katkıyı sağlamaya,

BİZ DE VARIZ!!!!